

30.6.2014

Liikenne- ja viestintäministeriö

kirjaamo@lvm.fi

eija.maunu@lvm.fi

Suomen Autokoululiitto ry kiittää lausuntopyynnöstä

Ajokorttien myöntämisen siirtäminen Liikenteen turvallisuusvirastolle

YLEISTÄ

Liikenne- ja viestintäministeriön esityksessä esitetään muutoksia ajokorttien ja eräiden muiden lupien myöntämistoimivallan siirtämistä poliisilta Liikenteen turvallisuusvirastolle. Esitykseen sisältyy ajokorttilain ohella muutosehdotuksia myös kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyydestä annettuun lakiin, taksinkuljettajien ammattipätevyydestä annettuun lakiin, kuljettajantutkintotoiminnan järjestämisestä annettuun lakiin, Liikenteen turvallisuusvirastosta annettuun lakiin ja tieliikennelakiin. **Pääosiltaan Suomen Autokoululiitto pitää esitystä hyvänä edellyttäen, että lupia myönnettäessä varmistetaan liikenneturvallisuuden tason ja alueellisesti kattavan palvelun säilyminen.**

ESITYKSEN KESKEISET EHDOTUKSET

Esityksessä ehdotetaan, että Liikenteen turvallisuusvirasto myöntäisi ajokortit ja ajokorttiluvat sekä opetusluvut, moottoripyörän harjoitusluvut, liikenneopettajaluvat, kuljettajan ammattipätevyyskortit, taksinkuljettajien ajoluvat ja vammaisen pysäköintiluvat, jotka kuljettajan ammattipätevyyskorttia lukuun ottamatta myöntää voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti poliisi. Autokoululiitto edellyttää opetuslupia myönnettäessä, että **opetuslupaopettajilla olisi riittävän ammattitaito ja opetussuunnitelman tuntemus sekä turvallinen suhtautuminen liikenteeseen. Tämä edellyttäisi opetuslupaopettajalta teoriakokeen lisäksi vähintään ajokoetta ennen opetusluvan saamista.** Opetuslupaopetus ruokkii harmaata taloutta. Perhekeskeisyys tulee lähtökohtaisesti olla opetusluvan edellytys. Liikenneopettajilta Autokoululiitto edellyttää riittävän pitkää opetusharjoittelukokemusta ennen liikenneopettajaluvan myöntämistä.

Poliisi vastaisi edelleen ajoterveyden ja ajokunnon valvonnasta sekä määräisi ajokieltoon ja peruuttaisi ajokorttilupaa lukuun ottamatta muut luvat. Tätä Autokoululiitto pitää perusteltuna,

joka turvaa kansalaisen yksilönsuojan. Ehdotettu muutos liittyy poliisihallinnon linjauksiin poliisin keskittymisestä poliisihallinnon ydintehtäviin ja ehdotuksissa otettaisiin huomioon Liikenteen turvallisuusviraston edellytykset viranomaistehtävän hoidon järjestämiseen kattavan alueorganisaation puuttuessa. Liikenteen turvallisuusvirasto hoitaisi tehtäviä itse ja hankkimalla palveluita palvelun tuottajilta.

Autokoululiitto pitää tärkeänä, että Suomessa turvataan riittävän kattava lupahallinnon alueorganisaatio. Yksittäisen kansalaisen kannalta palvelu pitää saada riittävän läheltä kotipaikkaa.

Lisäksi ehdotetaan, että toimivalta ajoterveyttä koskevien tarkempien oikeusnormien antamiseen siirtyisi sosiaali- ja terveysministeriöltä Liikenteen turvallisuusvirastolle. Esiitetty muutos on hyvä edellyttäen, että ennen ehdotuksen voimaantuloa muutoksen kustannukset ja toimenpiteet ovat käyttäjien tiedossa hyvissä ajoin. Muutoksen pitäisi näkyä lupamaksujen hinnoissa niin, että lupamaksujen hinnat eivät nouse.

Muutokset ehdotetaan tulemaan voimaan vuoden 2016 alusta. Aikataulu on hyvä sillä edellytyksellä, että lupahallinnon muutoksesta aiheutuvat toimenpiteet tulevat käyttäjien tietoon riittävän ajoissa.

Esitykseen sisältyy ehdotuksia ajokorttimenettelyn kehittämiseksi muutenkin kuin toimivaltamuutosten johdosta. Esityksessä ehdotetaan muun muassa luovuttavaksi erillisen lyhytaikaisen ajokortin käytöstä. B-luokan ajokortti annettaisiin 15 vuodeksi ehdolla harjoitteluvaiheen ja syventävän vaiheen suorittamisesta määräajassa. Tämä muutos vähentää turhaa byrokratiaa ja on kannatettava. **Liikenneturvallisuusnäkökohta on edellä mainitussa esityksessä huomioitu hyvin. Suomessa monivaiheeseen kuljettajaopetukseen siirryttiin 1990-luvun vaihteessa. Uudistusta seuranneina 5–7 vuotena uusien kuljettajien vakavat onnettomuudet puoliintuivat muista kuljettajista poiketen.** Myös kortin saannin jälkeistä riskialtista kautta saatiin merkittävästi lyhennettyä entisestä kuudesta vuodesta kolmeen vuoteen.

NYKYISEN TOIMIVALLANJAON PYSYTTÄMINEN

Poliisin pysyttämistä lupaviranomaisena puoltaisi julkisen hallintotehtävän hoitaminen viranomaisen toimesta kattavan alueverkoston ja muiden toimintatapojen mukaisesti. Tällä hetkellä poliisin lupakäsittely on erityisesti kesäkuukausina liian pitkä.

SIIRRETÄÄN AJOKORTTIVIRANOMAISEN TEHTÄVÄT LIIKENTEEN TURVALLISUUSVIRASTOLLE

Liikenteen turvallisuusvirastolle kuuluvien tehtävien hoidon edellyttämän palveluverkoston puuttumisen johdosta tehtävät hoidettaisiin samoin kuin sillä nykyisin olevat julkisiksi hallintotehtäviksi katsotut tehtävät, jotka hoidetaan hankkimalla palvelut yksityisiltä tai julkisilta palveluntuottajilta. Tämä esitys on kannatettava edellyttäen, että Liikenteen turvallisuusvirasto ymmärtää toimia ajokorttiviranomaisena tasapuolisesti. Tällä hetkellä Liikenteen turvallisuusviraston toiminta ei ole tasapuolista ja viranomaisen toiminnan mukaista. Autokoululiitto edellyttää, että palvelutuottajaverkosto on valtakunnallinen ja kattava alueverkosto.

SIIRRETÄÄN VAIN AJOKORTTIEN JA SIIHEN LIITTYVIEN LUPIEN MYÖNTÄMINEN LIIKENTEEEN TURVALLISUUSVIRASTOLLE

Koska Liikenteen turvallisuusvirastolla ei ole tehtävien hoidon edellyttämää alueorganisaatiota ehdotetaan, että se voisi hoitaa tehtävät hankkimalla niihin tarvittavat palvelut yksityisiltä tai julkisilta palvelun tuottajilta. Kansalaisen kannalta on parempi, jos ajokorttiviranomainen toimii yhden luukun periaatteella.

TALOUELLISET VAIKUTUKSET KANSALAISILLE

Esityksessä ehdotetuilla toimenpiteillä ajo-oikeusprosessi ja lupien myöntäminen voitaisiin hoitaa huomattavasti nykyistä pienemmillä viranomaisresursseilla. Käytännössä poliisilta arvioidaan vähenevän noin 100–130 henkilötyövuotta ja vastaavasti Liikenteen turvallisuusviraston työmäärän arvioidaan lisääntyvän noin 10–15 henkilötyövuodella nykyiseen verraten. Tällä olisi vaikutusta myös suoritemaksuihin ja lupien hintoihin. Ehdotetuilla muutoksilla prosessi yksinkertaistuisi ja nopeutuisi, mikä näkyisi työajan säästönä. Kustannussäästöjä koituisi myös poliisin toimipisteverkoston ja kuljettajantutkimuksen vastaanottajien verkoston yhdistämisestä ajokortti- ja lupatehtävissä, muun muassa toimitilakustannuksissa. Yhden luukun periaatteen arvioidaan toimivan nykyistä kustannustehokkaammin. Tämä esitys on Autokoululiiton mielestä hyvä. **Kustannussäästöjen vaikutus pitää näkyä käyttäjälle lupamaksujen alentumisena ja kohtuullisina lupien käsittelyaikoina.**

YHTEENVETO

Kansantaloudelleisesti on erittäin tärkeää, että Suomessa huolehditaan siitä, että ihmiset voivat hoitaa lupahallintoon liittyvät asiat taloudellisesti ja ympäristöystävällisesti sekä kohtuullisessa ajassa. Liikenneturvallisuutta ja siihen liittyvää lupahallintoa pitää kehittää innovatiivisesti ja vastuullisesti.

Helsinki 30.6.2014

Suomen Autokoululiitto ry.

Jarmo Jokilampi
puheenjohtaja

Ari Heinilä
toimitusjohtaja